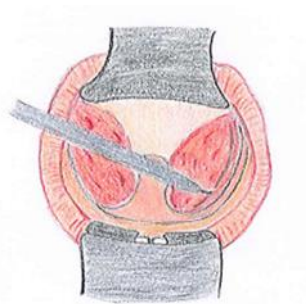

Patientinformation

Tonsillotomi – minskning av halsmandlarna

Vad är en tonsillotomi och varför gör man en sådan?

En tonsillotomi innebär att man tar bort de delar av halsmandlarna som buktar ut och syns mellan gombågarna, se bild 1. Genom att göra det skapar man större plats i svalget vilket underlättar andning, ätande och minskar snarkning med andningsuppehåll. Det är vanligt att man i samband med en tonsillotomi även gör en abrasio (tar bort körteln bakom näsan, det man förr kallade ”polyperna”).

Bilden visar en öppen mun på en person som ligger på rygg och inspekteras uppifrån. Personens näsa är neråt i bild och fötterna uppåt. Munnen hålls öppen med hjälp av en så kallad munspärr. De röda utbuktningarna man ser vid sidorna är halsmandlarna. Det grå, pennliknande instrumentet visar var man tar av halsmandlarna. Vävnaden mellan halsmandlarna är gomspenen.

Hur går en tonsillotomi till?

Patienten är sövd under operationen. I samband med operationen läggs lokalbedövning intill halsmandlarna för att minska smärtan efter operationen. Patienten får också

smärtlindring via mixtur (flytande), tablett eller stolpiller efter behov. Smärtlindringen består av kombinationen paracetamol (Alvedon, Panodil) och Diklofenak (Diklofenak, Voltaren) alternativt paracetamol/kodein (Citodon minor).

När patienten är sövd hålls munnen öppen med hjälp av en munspärr. Denna trycker även undan tungan vilket kan leda till att patienten kan klaga över ont i tungan dagarna efter operationen. Halsmandlarna tas av med hjälp av radiofrekvens. Man använder sig av ett instrument som har ett stift längst ut som bränner av mandelvävnaden. Ibland blöder halsmandlarna efter att de kapats av och man stoppar då blödningen genom att bränna på de små kärlen.

Är det något man skall tänka på före operationen?

Cirka 14 dagar före operation bör man inte äta smärtstillande medel som innehåller acetylsalicylsyra (t ex Treo, Bamyl och Magnecyl) eller NSAID-preparat (t ex Ipren, Voltaren och Diklofenak). Dessa mediciner kan ge ökad blödningsbenägenhet. Behöver man smärtstillande medel är det bättre att använda paracetamol (Alvedon och Panodil).

Vad händer efter operationen?

Efter operationen observeras patienten på uppvakningsavdelning några timmar. Ibland kan man åka hem samma dag som operationen görs. I vissa fall stannar barnet första natten på sjukhus med en förälder och får åka hem dagen efter.

Första kvällen är det inte ovanligt att patienten kräks några gånger. Det kan vara lite gammalt blod i kräkningarna som då är mörkbruna. Detta är inte farligt.

Gör det ont i halsen ges smärtlindrande medel enligt operatörens ordination. Det är normalt att det gör ont första veckan efter operationen. Det är inte ovanligt att värken strålar upp mot öronen. Ibland gör det mer ont några dagar efter operationen innan värken sedan klingar av.

Efter en tonsillotomi får man äta det man vill och kan. Man bör undvika hård mat såsom knäckebröd, hårt äpple och chips som kan riva i halsen. Mjuk mat som inte är för starkt kryddad är att rekommendera.

Man rekommenderar att ta det lugnt de första dagarna efter operationen och att vara hemma i en vecka. Ansträngning skall undvikas de första 10 dagarna.

Där halsmandlarna är kapade bildas sårskorpor som lossnar efter 7- 10 dagar. Oftast märker man inte av detta men det kan hända att det börjar blöda. Uppstår en blödning kontaktas ÖNH-mottagningen (dagtid), tel 010-435 37 00 eller Sjukvårdsupplysningen (kvälls och nattetid), tel 1177.

Har du några frågor inför operationen?

Kontakta operationsplanerare för Öron-, näs-, hals- och käk-
kirurgiska kliniken:

☎ 010 – 435 37 28 måndag - torsdag kl 08.00 – 10.00.

Kontakta oss

ÖNH-mottagningen
Norra Älvsborgs Lasarett
461 85 Trollhättan

☎ 010 – 435 37 00

www.nusjukvarden.se